

gospodarske, obrtniške in narodne.

Izhajajo vsako sredo po celi poli. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 3 gld. 60 kr., za pol leta 1 gld. 80 kr., za četrt leta 90 kr., pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gld. 20 kr., za pol leta 2 gld. 20 kr., za četrt leta 1 gld. 15 kr. nov. den.

~ V Ljubljani v sredo 9. februarja 1870. ~

Gospodarske stvari.

Dve razstavi poljedelskih in gozdnih pridelkov.

Razstava v Črnovicah v Bukovini.

Ta razstava bode letos od 18. do 24. septembra (kimovca) in jemali se bodo v njo vsakteri poljski in gozdni pridelki iz vseh dežel našega cesarstva, pa tudi kmetijsko orodje in mašine.

Kdor misli svojih pridelkov kaj ali kako orodje razstaviti v Črnovicah, mora to na znanje dati že do 31. julija (malega srpana) ondašnji kmetijski družbi, do ktere se je treba v vseh družih zadevah obrniti, kedar kdo še kaj družega izvedeti želi.

Vabilo k tej razstavi, ki ga je predsednik črnoviške kmetijske družbe baron Oton Petrinó poslal družbi naši, povdarja posebno to, da, ker je južna Rusija in pa Moldava in Vlahija blizu, pride gotovo mnogo ljudi iz teh dežel v Črnovicah razstavljenega blaga gledat, in lahko je potem mogoče, ako se jim blago dopada, da dobí mnogo kupca v te dežele.

Razstava v Gradcu na Štajarskem

bode zadnje dni septembra in prve dni oktobra. Napravi se v spomin 50letnici štajarske kmetijske družbe, kakor so „Novice“ že povedale. Kdor v tej izložbi kaj razstaviti želi, mora to „glavnemu odboru“ v Gradcu zadnji čas do 30. aprila (malega travna) na znanje dati. — Jemali se bodo v to razstavo pridelki poljedelski in gozdni, obrtnijski in rokodelski izdelki, rudninske stvari, umetnije, — pa tudi živina. —

V obéh razstavah se bojo za izvrstne reči dobile svetinje in slavlina pisma, za živino tudi premije v denarji.

Se vé, da v obé razstavi mora vsak svoje blago na svoje stroške poslati; al razstavna odbora bota skrbela, da bode vožnina po železnici zeló nizka.

Nekoliko o reji ovác.

Ovca je velika dobrotnica takim krajem, kateri so za rejo njeno pripravni. Če tudi ovca ni tistega prežlahnega plemena, ki se merinoško pleme imenuje in od ktere en sam lep oven po 3000 gold. in še več stane, vendar je ovca že veliko vredna, ako je velika, tedaj za mesó in loj dobra, ako dobrega mleka dá in dobre volne. Za naše kraje se tedaj po pravici priporoča jezerska ovca, ki se je zaplodila iz laške bergamaške, in pa trebiška.

To dvojno pleme si je izbrala družba kmetijska, da ga bo po deželi razdelila.

Naj nekoliko povemo o plemenjenji in reji ovác.

Ovca 18 mesecev stara je godna za pleme, če je dobro rejena, in oven tudi pri taki starosti, slabo rejene ovce pa in ovni pozneje, ker pri dobro rejeni živali se spolovni gin prej obudi. — Ovca nosi 21 tednov, večidel eno mlado. Prav je, da se ovce meseca kozoprška ali kimovca plemenijo, da spomladi zgodaj mlade imajo, ki prek konca vélicege travna že z materjo na pašo iti morejo.

Oven more 30 do 40 ovác vplemeniti; o tistem času naj je od čede ločen; najboljšje je k vsaki ovci ga posebej pustiti, pa ne en dan, ampak vsaki dan k drugi, ali pa še boljše, vsaki drugi dan, da krepkejši ostane.

Če hočemo lepše ali žlahnejše pleme izrediti si, treba je najlepše ovce odbrati in z najlepšim, tudi s tujim žlahnejšim ovnom jih plemeniti, in z njih hčerami ravno tako vsako leto skoz več rodov ravnati. Vendar tako pleme ne bo nikoli tiste popolnomasti imelo, kakor če se prvo žlahnejše pleme med seboj plemení.

Kdor brejih ovác ne varuje, ampak jih ali po mokrem ali še celó po slani pase, ali s psi sčuje in podi, ta je sam kriv svoje zgube, ker take matere rade zvržejo, včasí še celó zbolé in poginejo.

Ko se mlado poleže, treba je skrbeti, da od družih ovác škode ne trpi ali da svoje matere ne zgubi. Toraj je najboljšje take ovce od družih ločiti in posebej v kaki pregraji imeti. Jagnje naj bo pri materi, naj zraven nje leži, naj sesá, kedar hoče, in se uči svojo mater poznati.

Mlado naj sesá kake tri trde mesece; dalje to pustiti volno slabša. Ovca naj med tem boljše klajo, tudi korenstva dobiva, in mlado naj se vadi jesti; najprej naj se mu otrobi in mehka mrvica in voda ponuja, in počasi naj se odstavlja.

Jagnjeta, ktera niso za pleme, se kopijo, dokler še sesajo, kakor junčki. Pa grdo in po divje ravnajo tisti, kateri jim kile stolčejo.

Ovce ljubijo hribovsko pašo ali plevél po strniščih, ali suhe senožeti, zeleno in suho mrvo, tudi mlado potrgano ali surovo ali posušeno listje in veje grmov in mladih dreves; sicer pa vse tudi, kar govedo je. Rade zmiraj naprej gredó in se gredoč pasejo. Pijó malo, ter manj od vseh družih domačih živali. Sol pa posebno ljubijo, kakor je znano, tudi jim zelo hasne in se jim toraj ne smé utrgovati, ne mladim, ne starim. Mlado je potrebuje najmanj 2 funta vsako leto, staro pa po 4 funte.

Ovce se redé na paši in v hlevu, žlahne in nežlahne enako. Poleti naj se pasejo zunaj po bregovih, kjer je kratka trava, ki se ne izplača jo kositi; tudi povsod, kodar škode ni, samo po mokrih travniščih